

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34013
Nom	Introducció a la història de l'art
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	4 -	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
MONTERO TORTAJADA, MARIA DE LA ENCARN	230 - Història de l'Art
MONTESINOS CASTAÑEDA, MARIA	230 - Història de l'Art
RUIZ GARNELO, ISABEL	230 - Història de l'Art

RESUM

L'assignatura té com objectiu introduir a l'alumne en la comprensió de la creativitat artística a partir del naixement de la Història de l'Art com disciplina acadèmica, la seua distinció conceptual i pràctica de l'arqueologia i l'estètica. Posa l'accent en l'objecte i temes d'estudi, així com en les institucions que configuren l'art i les seues activitats i porta a terme un recorregut pels conceptes bàsics de caràcter teòric i metodològic que l'historiador/-a de l'art ha de conèixer. Introdueix a la lectura descodificada del llenguatge artístic a través de l'anàlisi dels seus elements fonamentals d'expressió, incloent els mitjans de comunicació de masses i els nous suports digitals. Un aspecte molt important ho constitueix l'evolució de l'activitat artística i la posició social de l'artista, així com la seua relació amb el client i el mercat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Capacitat d'organització i planificació
- Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi
- Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones
- Habilitats interpersonals
- Creativitat
- Aprenentatge autònom
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió
- Habilitat d'exposar de forma narrativa els resultats de la investigació d'acord amb els canons crítics de la disciplina

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Conèixer les característiques, funcions i línies bàsiques de la producció artística, la seua funció, el seu entorn cultural i la seua evolució, incardinant sempre l'obra d'art amb el context social, econòmic, polític i ideològic.

Conèixer i interpretar la teoria de l'art i el pensament estètic dins dels diferents contextos culturals, socials, econòmics, polítics i ideològics que han condicionat els discursos, l'estètica, la funció, les tècniques i els llenguatges formals de l'art.

Conèixer específicament les fonts, les tendències, els artistes i les obres més importants i representatius de cada un dels corrents artístics.

Conèixer els distints enfocaments metodològics de la Història de l'Art i capacitat per a aplicar-los en la realització de treballs específics bibliogràfics, estats de la qüestió, i/o anàlisi i interpretació de les fonts, documentals, literàries o dels *mass-media*.

Conèixer i determinar la necessitat d'informació, accedir a la informació de manera eficient i saber avaluar-la.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Introducció a la Universitat i al Grau

Els estudis universitaris en l'Espai Europeu d'Educació Superior. La Universitat de València i la seua organització institucional. Els graus en Història i Història de l'Art en el context actual. Recerca, selecció i avaluació de la informació.

1. La definició d l'Art

La definició de l'Art. Els orígens de l'Art. Teories sobre l'Art. L'Art i les seues institucions. Fonaments teòrics i concepte de llenguatge artístic. La Història de l'Art com disciplina. La Història de l'Art com professió. La Història de l'Art com un fenomen globalitzat. Les tècniques d'investigació i el problema de les fonts. Eines instrumentals per a escriure sobre Art.

2. Les disciplines artístiques

Definició: Disciplines acadèmiques o canòniques.- Arquitectura. Escultura. Pintura. Disciplines artístiques no acadèmiques. Arts decoratives i industrials. Altres disciplines artístiques.

3. Invenció i convenció

Models, transmissió i interpretació. Els gèneres artístics. Classicisme, Classicismes, Neoclassicisme. Gòtic i neogòtics. La creativitat en les cultures no occidentals.

4. Art i percepció visual

L'ull com càmera. Creure és veure. Veure és conèixer: observació i coneixement en la cultura visual. Visió, representació i narració. Significat com ambigüitat. Els sistemes de representació: la perspectiva.

5. Forma i significat

Introducció. Les grans categories formals: línia, volum, modelatge, espai, moviment, llum, color, to. Composició. Proporcions i escales. Construcció i muntatge. Permanència i art efímer.

6. L'activitat artística

Evolució de la situació social de l'artista.- La formació de l'artista al llarg de la història.-L'empremta de la Revolució Industrial i l'educació de l'artista.- Diversos sistemes de producció artística: producció col·lectiva en tallers; producció individual en l'estudi; producció industrial en empreses.- Relació amb el client: encàrrec públic, privat i mercat artístic. La pràctica artística al marge del mercat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES PRESENCIALS:**

Assistència a classes teòriques i pràctiques

ESTUDI I TREBALL AUTÒNOM

Amb la consulta bibliogràfica adient, l'estudiant atreballarà autònomament els continguts de l'assignatura.

TUTORIES:

Es podrà assistir a tutories per a l'orientació i seguiment dels continguts pràctics i teòrics de l'assignatura.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES:

Cicles formatius en format conferències, tallers, visites ,etc.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1.- L'examen final, en el qual es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com la seua aplicació pràctica. La qualificació mínima perquè l'examen puga ser ponderat amb els altres apartats de la nota serà de 4 sobre 10.

2.- El treball autònom a partir dels continguts de l'assignatura: per exemple, lectures, o comentaris de text, entre altres possibilitats. El treball autònom podrà ser avaluat amb controls i/o amb entregues d'exercicis.

3.-L'assistència a seminaris o activitats complementàries (conferències, tallers, visites), que es podrà avaluar mitjançant memòries.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

El percentatge que representa cadascun d'aquests aspectes, o blocs d'avaluació, es pot definir entre els següents intervals de la nota final:

Prova escrita: examen 50-60 %

Treball autònom 10-30%

Activitats complementàries 10-30%

TOTAL 100%

La segona convocatòria correspon a l'examen, amb el percentatge establert. La qualificació del treball autònom i de les activitats complementàries seran aquelles que cada estudiant haurà obtingut en la primera convocatòria; per la seua naturalesa i disseny, no són recuperables en segona convocatòria.

Els criteris d'avaluació específics de cada grup es lliuraran a l'alumnat a l'inici de curs, amb un document annex a l'Aula Virtual.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ALCINA FRANCH, J., Arte y antropología, Madrid, Alianza, 1982.
- BELL, J., El espejo del mundo, Barcelona, Paidós, 2008.
- BELTING, H., Antropología de la imagen, Buenos Aires, Katz, 2007.
- BORRÁS GUALIS, G., y otros, Introducción General al Arte. Madrid, Istmo, 1988.
- DE LA PLAZA ESCUDERO, L. y otros, Diccionario visual de términos arquitectónicos. Madrid, Cátedra, 2008.
- ECO, U., La definición del arte. Lo que hoy llamamos arte ¿ha sido y será siempre arte?, Barcelona, Martínez Roca, 1985.
- FAERNA GARCÍA-BERMEJO, J.M., y GÓMEZ CEDILLO, A., Conceptos Fundamentales de Arte, Madrid, Alianza, 2000.
- FATÁS, G. y BORRÁS, G. M., Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática, Madrid, Alianza, 1999.
- FREELAND, C., Pero ¿esto es arte? Una introducción a la teoría del arte, 2003.
- FREIXA, M., CARBONELL, E., FURIÓ, V., VÉLEZ, P., VILA, F., YARZA, J., Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos, Barcelona, Barcanova. Temas Universitarios. 1991.
- FURIÓ, V., Sociología del arte, Madrid, Cátedra, 2002.
- GOMBRICH, E. H., La historia del arte, Madrid, Destino, 1997.
- RAMÍREZ, J. A., Medios de Masas e Historia del Arte, Madrid, Cátedra, 1976.
- RAMÍREZ, J. A., Cómo escribir sobre arte y arquitectura. Barcelona, Del Serbal, 1996.
- WITTKOWER, R., La escultura, procesos y principios, Madrid, Madrid, Alianza, 1987.

Complementàries

- ARNHEIM, R., Arte y percepción visual, Madrid, Alianza, 1979.

BAXANDALL, M., Modelos de intención. Sobre la explicación histórica de los cuadros, Madrid, Hermann Blume, 1989.

BENEVOLO, L., Introducción a la arquitectura. Madrid, Celeste, 1994.

BORRÁS GUALIS, G., Cómo y qué investigar en historia del arte, Barcelona, Ed. Del Serbal, 2001.

CARRILLO, J., Arte en la red, Madrid, Cátedra, 2004.

CASTELNUOVO, E., Arte, industria y revolución. Temas de historia social del arte. Madrid, Tecnos, 1988.

FREEDBERG, D., El poder de las imágenes, Madrid, Cátedra, 1992.

LAFUENTE FERRARI, E., La fundamentación y los problemas de la Historia del Arte, 2ª ed., Madrid, Instituto de España, 1985.

MELOT, M., Breve historia de la imagen. Madrid, Siruela, 2010.